

Diagnostiek van suïcidaal gedrag in de Acute Psychiatrie

Prof dr Bert van Hemert
Leids Universitair Medisch Centrum

Multidisciplinaire richtlijn diagnostiek en behandeling van suïcidaal gedrag

2009 – 2011

- ▶ NVVP
- ▶ NIP
- ▶ V&VN
- ▶ NHG

MDR DBSG

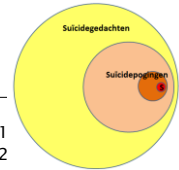
- ▶ **Kerngroep**
 - Bert van Hemert
 - Ad Kerkhof
 - Jos de Keijzer
 - Bas Verwey
- ▶ **Werkgroep**
 - Kees van Boven
 - Ko Hummelen
 - Marieke de Groot
 - Peter Lucassen
 - Jan Meerdinkveldboom
 - Barbara Stringer
 - Martin Steendam
 - Lia Verlinde
- ▶ **Focusgroep verpleegkundigen**
 - 11 verpleegkundigen
- ▶ **Patëntvertegenwoordiging**
 - Yvonne vd Venstichting
- ▶ **Klankbordgroep**
 - 47 vertegenwoordigers
 - 16 beroepsverenigingen
- ▶ **Ondersteuning**
 - Geurt vd Glind, Trimbos

Evidence based of practice based?

- ▶ Lage incidentie van suïcide
- ▶ Suïcide ≠ pogingen ≠ gedachten
- ▶ Onderzoek in handelende omgeving

3.000 gedachten
 ▶ 1.000 pogingen(1
 ▶ 100 pogingen(2
 ▶ 10 suïcides
 Per 100.000 inwoners

Suïcidaal gedrag en Acute Psychiatrie

Crisisdienst Den Haag 2010

- ▶ Face-to-face buiten de instelling 2.517
- ▶ Suïcidedgedachten 575 (23%)
- ▶ Suïcidepogingen 390 (15%)
- ▶ Suïcide ±70

Diagnostiek van suïcidaal gedrag

Onderzoek

- I. Suïcidale toestand
- II. Kwetsbaarheidsfactoren
- III. Stressoren

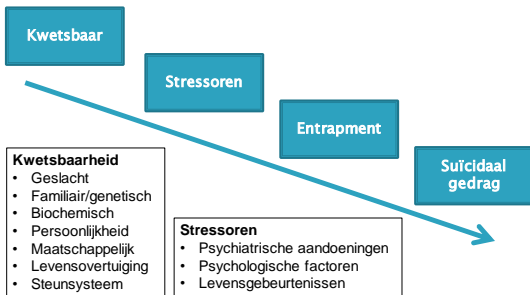
Diagnose

Structuurdiagnose

Indicatiestelling

- ▶ Eerste interventies
- ▶ Verdere behandeling

Visie op suïcidaal gedrag

Algemene principes

- ▶ Contact
- ▶ Veiligheid
- ▶ Betrek naasten
- ▶ Continuïteit van zorg

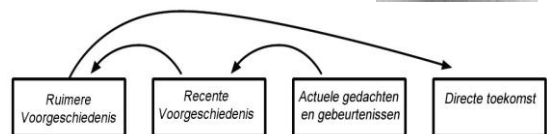

Suïcidale toestand

- ▶ Het draait om het verhaal

CASE-interview (Shea, 1998)

Structuur diagnose

- ▶ Het draait om het verhaal
- ▶ Suïcidale toestand
- ▶ Stress- en kwetsbaarheidsfactoren
- ▶ Etiologisch overwegingen

Indicatiestelling

Directe veiligheid

Crisisdienst: (Gedwongen) opnemen of naar huis?

Behandeling

- ▶ Beïnvloeden suïcidaal gedrag
- ▶ Gericht op stress- en kwetsbaarheidsfactoren

Indicatiestelling – criteria of ervaring?

Na een suicidepoging ...	2
• en psychose	1
• en hoog letaal / weloverwogen	1
• en voorzorgsmaatregelen	1
• en gepland, intentioneel	1
• en distress / spijt nog te leven	1
• en man > 45 jr	1
• en weinig sociale steun	1
• en impulsief, geagiteerd, wil niets	1
• en acute organische stoornis	1

1 = meestal opnemen 2 = mogelijk opnemen

Indicatiestelling – criteria of ervaring?

Suïcidale ideatie ...	3
• en hoog letaal plan	1
• en sterke intentie	1
• en psychose	2
• en ernstige psychiatrische stoornis	2
• en ernstige pogingen in voorgeschied	2
• en somatische ziekte die bijdraagt	2
• en ambulantly niet cooperatief	2
• en toezicht, onderzoek of diagnostiek	2
• en zwak steunsysteem	2

1 = meestal opnemen 2 = mogelijk opnemen

Indicatiestelling – criteria of ervaring?

Suïcidale ideatie ...	3
• en reactie op een gebeurtenis	3
• en weinig letaal plan	3
• en stabiel steunsysteem	3
• en coöperatief in behandeling	3
• en geen voorgeschiedenis, coöperatief in behandeling en stabiel steunsysteem	4

3 = mogelijk naar huis 4 = bij voorkeur naar huis

Indicatiestelling – criteria of ervaring?

Geen poging of ideatie	4
• maar uit onderzoek, voorgeschiedenis, of van anderen zijn er aanwijzingen voor een verhoogd risico	2

1 = meestal opnemen 2 = mogelijk opnemen
3 = mogelijk naar huis 4 = bij voorkeur naar huis

Opname – IBS

Crisisdienst Den Haag 2009-2010 (n=3.697)

	Opname	IBS	N
Geen suïcidaliteit	45%	18%	2.284
Suïcidegedachten	47%	7%	847
Suïcidepoging	43%	13%	566

Kenmerken van suïcidaliteit

- Leeftijd: Jonger
 Geslacht: Vrouw (pogingen)
 Diagnose:
 - ▶ Stemmingsstoornis (gedachten)
 - ▶ Aanpassingsstoornis
 - ▶ Persoonlijkheidsstoornis
 Weinig:
 - ▶ Organische hersenstoornis
 - ▶ Psychotische stoornis

Opname bij suïcidaliteit

+ **Meer** opname bij:

- › Organische hersenstoornis
- › Psychotische stoornis
- › Stemmingsstoornis

- **Minder** opname bij:

- › Aanpassingsstoornis
- › Persoonlijkheidsstoornis

= **Gemiddeld**

- › Leeftijd
- › Geslacht

IBS bij suïcidaliteit

+ **Meer** IBS bij:

- › Jongeren en ouderen
- › Organische hersenstoornis
- › Psychotische stoornis

- **Minder** IBS bij:

- › Aanpassingsstoornis
- › Persoonlijkheidsstoornis

= **Gemiddeld**

- › Geslacht
- › Stemmingsstoornis

Onderzoek van suïcidaal gedrag

